

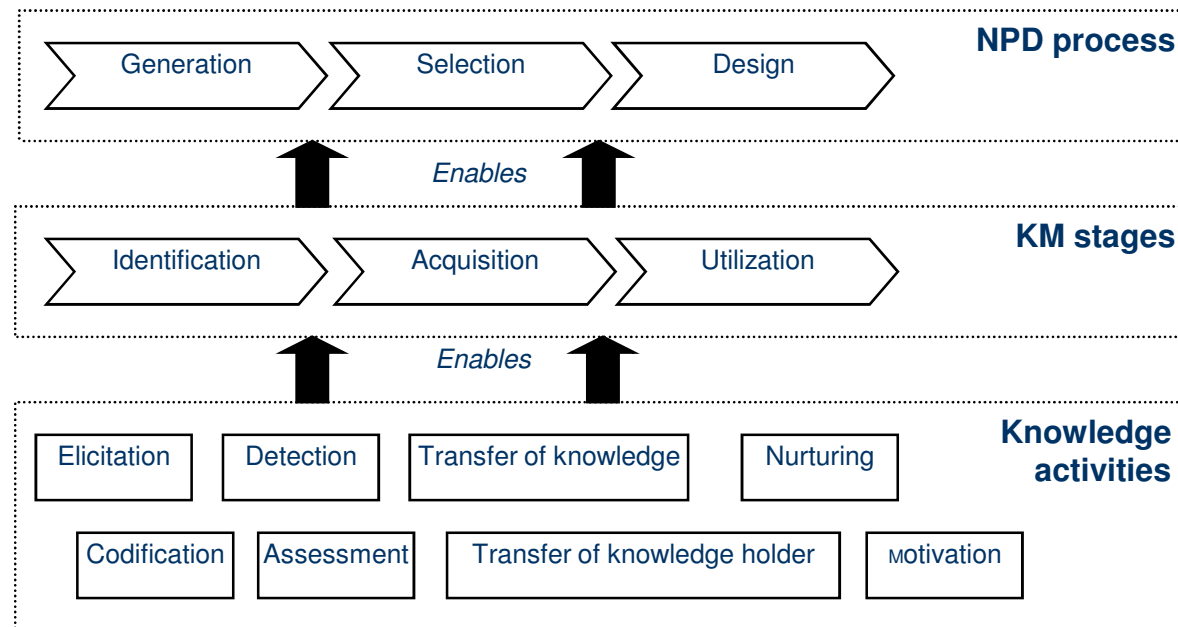
מדיניות סיוע ממשלתי לחברות קטנות ובינוניות בהיבט של שילוב ידע

ד"ר יואל רבן
המרכז לחיזוי טכנולוגי

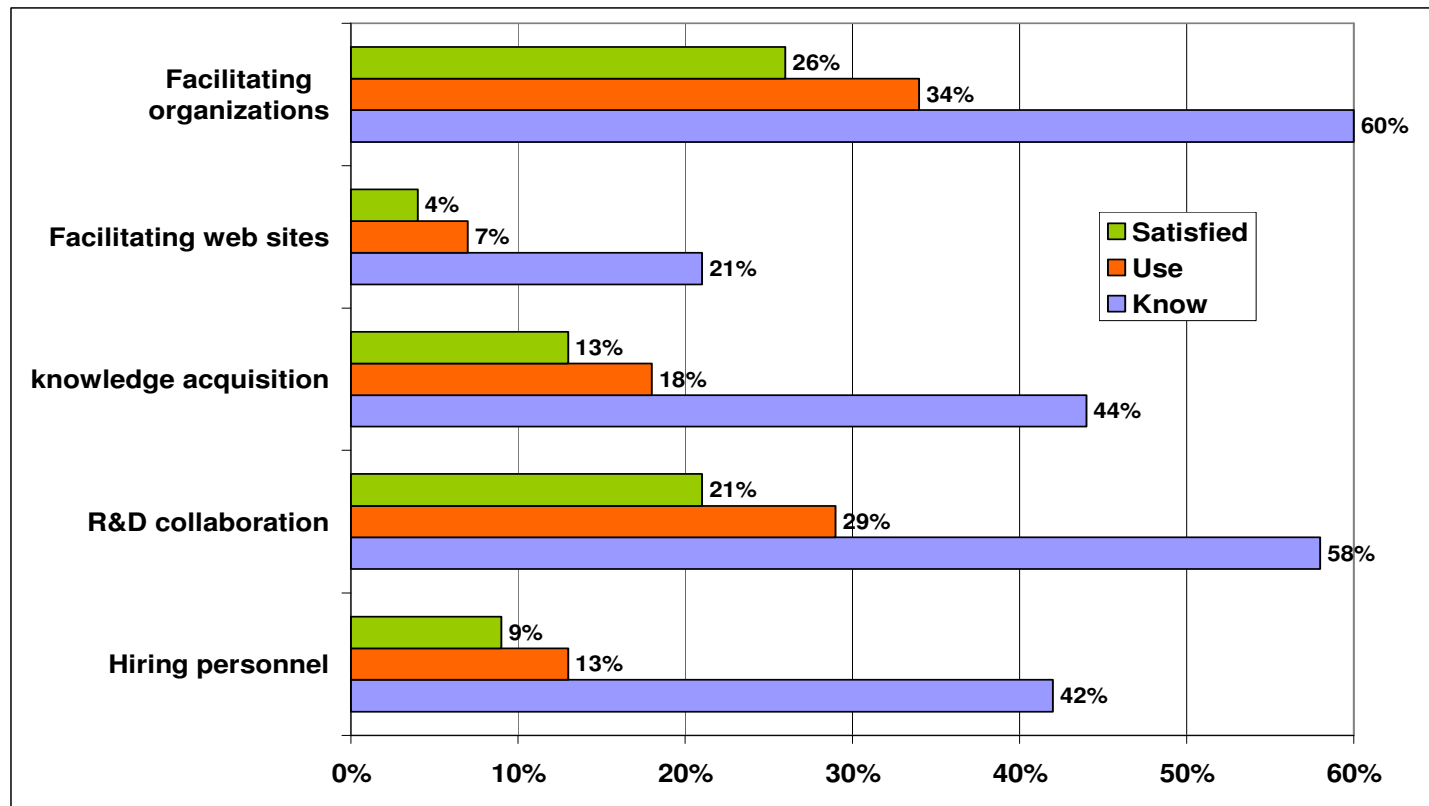
האם שילוב ידע זוכה לתמיכה?

- פעילויות שילוב ידע הן חלק חיוני מתהליכי החדשנות
- האם מדיניות סיוע לחדשנות תומכת בפעילויות שילוב ידע?
- אם כן, איזה פעילויות שילוב ידע זוכות לתמיכה? באיזה פעילויות צריך לתמוך?
- מה קורה בתחום זה בארץ ובאירופה?
- האם ניתן לגבש המלצות לתמיכה בשילוב ידע?

שילוב ידע ופיתוח מוצרים חדשים

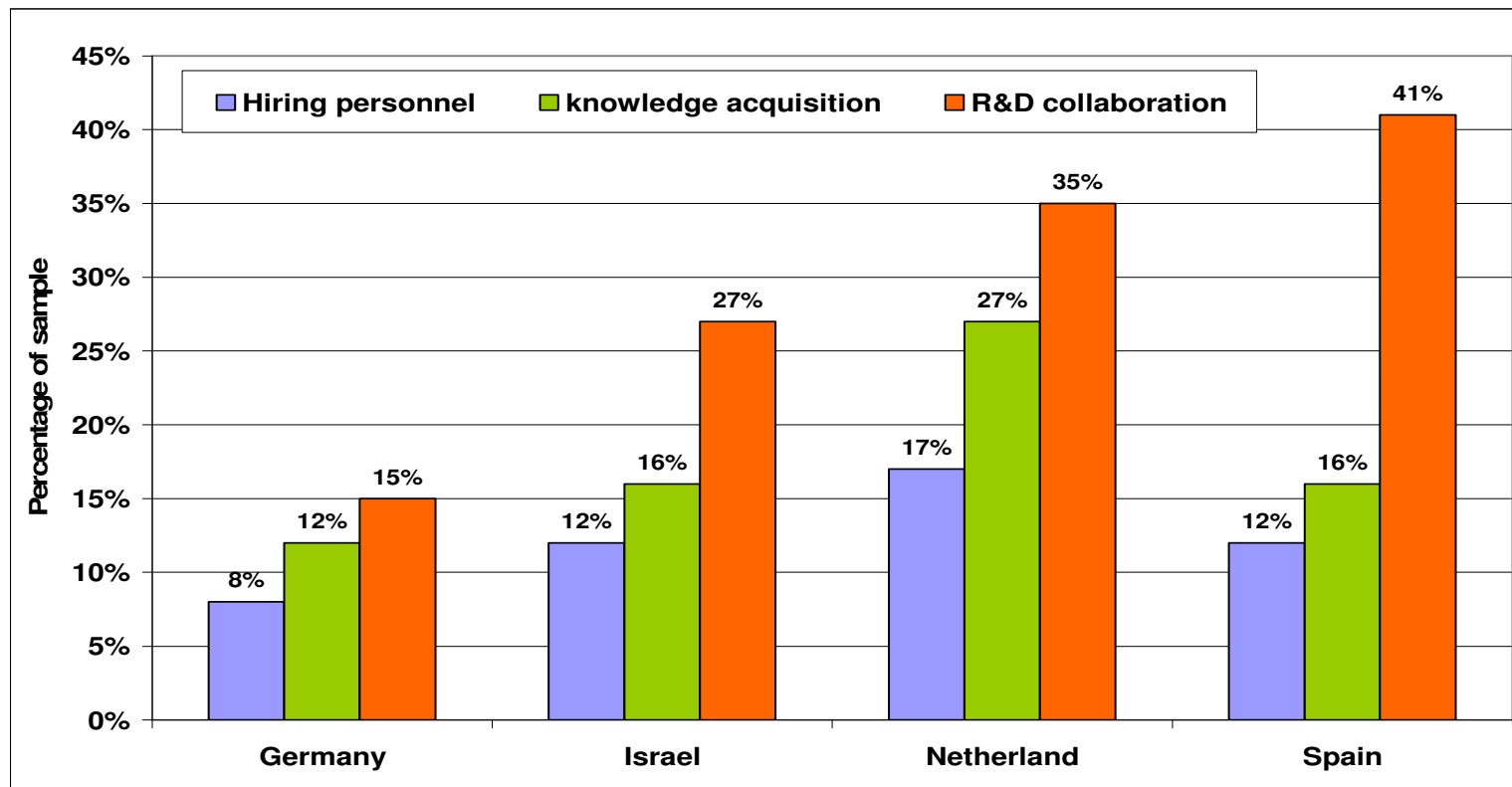
שימוש בתכניות סיוע (סקר KINX 328 חברות)

KINX

10/18/2010

שימוש בתכניות סיוע לפי מדינה

The European Charter for Small Enterprises

- *promoting technology dissemination*
- *foster technology cooperation and sharing*
- *involvement of small enterprises in inter-firm cooperation*
- *developing inter-firm clusters and networks*

European Charter for Small Enterprises 2004 report:

- Technology transfer: *"Devising appropriate transfer mechanisms, establishing adequate transfer organizations and offering a sufficient range of respective services to enterprises should become general practice."*
- Inter-company contacts: *"Diffusion of innovation through inter-company contacts should be further encouraged."*
- Clusters: *"The creation of favorable framework conditions to improve the performance of clusters should be supported."*
- Cooperation: *"Policies to foster cooperation among companies and between companies and know-how providers should be strengthened."*
- Mobility of human resources between SMEs and science institutions: *"Mobility schemes offering senior engineers and scientists a part-time job as "visitors" or allowing them to diversify their activities at the end of their professional life could be useful for small businesses."*

SMEs Usage of External Competence

Table 4.1: Percentage of SMEs using different sources of external competence in the last three years (EU-19)

	Number of employees			Average
	0-9	10-49	50-249	
Recruitment of personnel with required new competence	13%	27%	48%	14%
Auditors & Banks	14%	20%	26%	14%
Consultants	18%	24%	35%	18%
Clients and/or suppliers	33%	34%	40%	33%
Other entrepreneurs (no business relations)	13%	12%	16%	13%
Training centres/Universities (public or private)	15%	27%	35%	16%
Business and Trade Associations	20%	26%	36%	21%
Public authorities	8%	9%	17%	8%
Other actors	5%	3%	4%	5%
Don't know/no answer	1%	2%	2%	1%

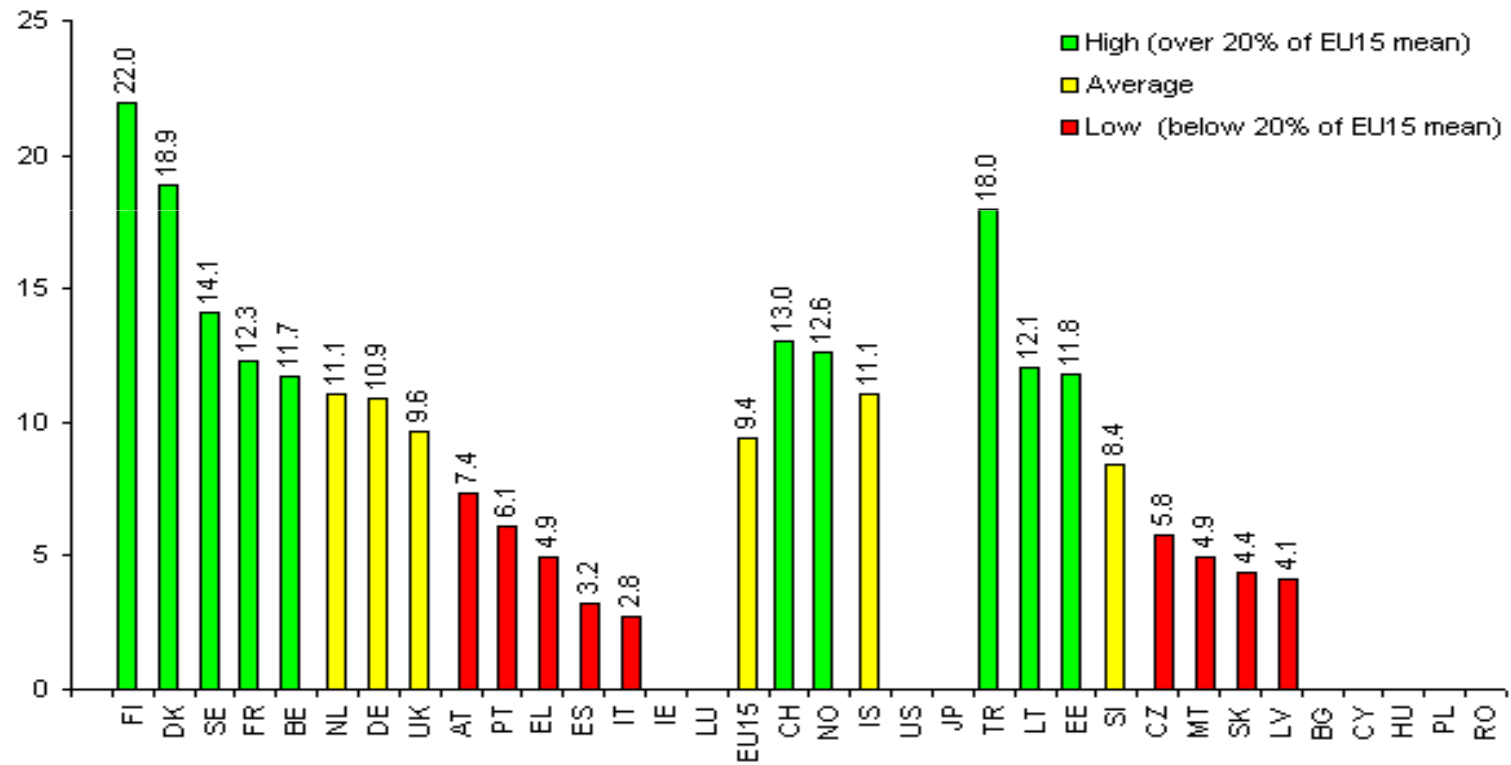
Source: ENSR Enterprise Survey 2002.

KINX

SMEs Involved in Innovation Co-operation

3.2 SMEs involved in innovation co-operation (% of manufacturing SMEs)

KINX

Motives for Co-operation

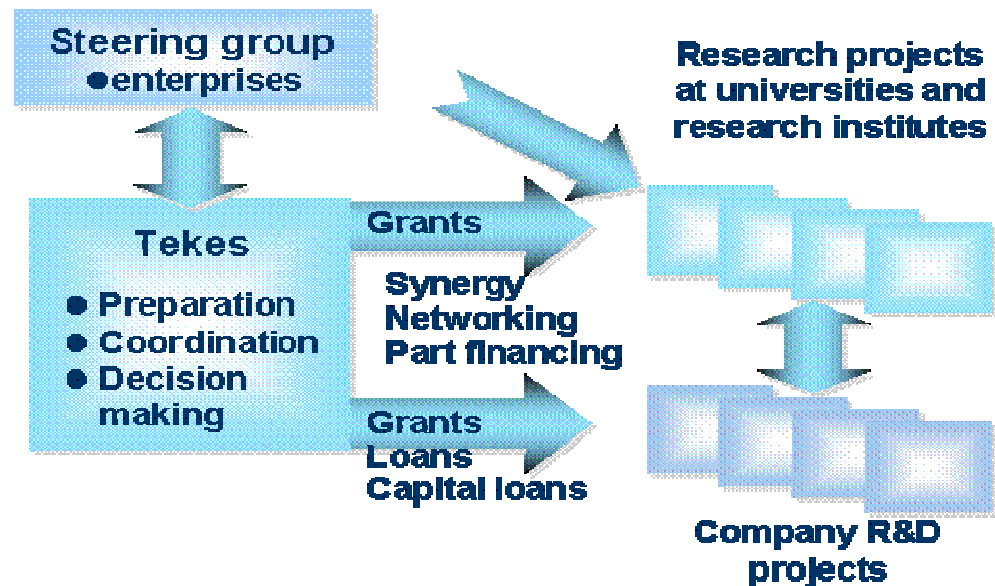
Most frequent motives for SME co-operation:

- access to new and larger markets
- broader supply of products
- access to know-how and technology
- additional production capacity
- reduced costs

תכניות סיוע אירופאיות ל-SMEs

- התכנית החמישית והשישית. 12000 SMEs השתתפו בתכנית החמישית.
- העברת ידע ממוסדות מחקר ל-SMEs: יש הרבה תכניות סיוע, רובן מכוונות ל-SMEs. בפינלנד 45 תכניות בהשתתפות 2200 חברות, 204 מיליון יורו ב-2002.
- עידוד שיתופי פעולה בין SMEs במחקר: פינלנד, נורבגיה, שבדיה. SITRA מפינלנד מממנת רשתות SMEs קיימות.
- תכניות לשיתופי פעולה באשכולות גיאוגרפיים: נורבגיה, בלגיה, אוסטריה (מימון מו"פ של 7 אשכולות בצפון אוסטריה).
- חונכות של SMEs ע"י חברות גדולות: PLATO בבלגיה, ומדינות אחרות.

TEKES Technology Programs (Finland)

- 23 ongoing programmes in the autumn of 2004 with a total cost of 1.3 billion euros
- Each programme typically lasts 3-5 years
- 2,000 company participations annually
- 800 research unit participations annually
- Tekes usually finances
  - 60-80% of university projects
  - 25-50% of company projects

Effective utilisation of research results is ensured by scheduling the projects of research institutes and universities concurrently with company R&D projects, and by networking with them.

תכניות סיוע בישראל

- קרן המענקים למו"פ – (תכנית הזנק, חממות,)
- **מו"פ משותף** – (מגנט, מגנטון, נופר)
- ניצוץ – ניהול יצירתיות וצמיחה (עד 500 עובדים)
- חונכות עסקית ל-SMEs
- **קרן השיווק – מאגדים לשיווק משותף לחו"ל**

ממצאים ראשוניים

- ל-SMEs יש צורך מיוחד בשילוב ידע חיצוני, בהשוואה לחברות גדולות.
- ל-SMEs חסר במקרים רבים ידע שהנו מצוי אצל מומחים מחוץ לחברה. זהו ידע שהוא בדרך כלל latent או tacit.
- תכניות כלליות לעידוד מו"פ אינם מותאמות טוב לצרכים הללו של SMEs כי הם בנויות בעיקר על פיתוח עצמי. הנגישות אליהן נמוכה בקרב SMEs.
- תכניות הסיוע הקיימות מעודדות בעיקר שילוב ידע מפורש, ונוגעות פחות בידע tacit או latent.

מסקנות ראשוניות

- הצדקה מקובלת לעידוד מו"פ: תרומות עקיפות בצורה של מעבר ידע מפורש (explicit).
- מסתבר שחלק חשוב מן הידע הנצבר במו"פ הוא מסוג tacit,
- ידע כזה ניתן להעביר רק ע"י קליטת המומחה או מיקור חוץ.
- המודל שנראה מתאים יותר ל-SMEs הוא שילוב ידע ע"י שיתופי פעולה במו"פ.
- זו אחת המגמות שרואים במדינות אירופאיות, בנוסף לתכנית המחקר השישית.

שאלות

- האם ניתן לתמוך ישירות בשילוב ידע?
- האם חשוב לתמוך בשילוב ידע חיצוני שהוא tacit?
- האם מודל של תמיכה ברשת של SMEs יכול לעבוד בארץ?
- מהי החשיבות של הקשר SMEs-אקדמיה ואיך ניתן לשפר אותו?